



JUSTITS MINISTERIET

Civilafdelingen

Dato: 10. marts 2017
Kontor: Nordatlantenheden
Sagsbeh: Nikolaj Jagd Sørensen
Sagsnr.: 2016-490-0034
Dok.: 2249952

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

over

udkast til anordning om ikrafttræden af offentlighedsloven for grønlandske sager

1. Høringen

Et udkast til anordning har i perioden fra den 15. april 2016 til den 20. maj 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Grønlands Landsret, præsidenterne for byretterne, Retten i Grønland, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politimesteren i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Procesbevillingsnævnet, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Berlingske Media, Centralorganisationernes FællesUdvalg, Dagbladet Information, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Lokal-Tv Forening, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Radio, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Advokater, Danske Dagblades Forening, Danske Havne, Danske Mediers Forum, Danske Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Danske Specialmedier, Dansk Industri (DI), Dansk Journalistforbund, Dansk Magasinpresses Ud giverforening, Dansk Student Tv Forening, Den Kristne Producentkomité, Det Kommunale Kartel, Danske Idebaserede Lokale Elektroniske Medier, 3F – Faglige Fælles Forbund, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Danske Interaktive Medier, Foreningen af Danske Lokale Ugeaviser, For-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

eningen af Statsforvaltningsjurister, FTF, Grønlands Selvstyre, Handels- og Kontorfunktionærernes forbund i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, Juridisk Institut – Syddansk Universitet, Juridisk Institut – Aalborg Universitet, Juridisk Institut – Aarhus Universitet, Jyllandsposten, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening (KL), Kriminalpolitisk Forening, Kristeligt Dagblad, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark (LO), Politiken, Producentforeningen, Radio 100 FM/Talpa Radio, Radio 2, Radioerne, Radio- og TV-nævnet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, SAML Sammenslutningen af Medier i Lokalsamfundet, SLRTV, Statsforvaltningen, Statsansattes Kartel, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, TV2/DANMARK A/S, TV3 A/S og Århus Retshjælp.

Udkastet har endvidere i perioden fra den 23. december 2016 til den 30. januar 2017 af Grønlands Landsstyre været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Grønlands Landsret, De Grønlandske Kommuners Landsforening KANUKOKA, Den Grønlandske Advokatforening, Grønlands Erhverv, Grønlands Selvstyre - Departementet for Sociale Anliggender og Justitsvæsen, Grønlands Selvstyre - Departementet for Uddannelse, Kultur, Kirke og Forskning, Ilisimatusarfik – Institut for journalistik, IMAK, KNR, Kommuneqarfik Sermersooq, Nuuk TV, S.I.K., Transparency Greenland.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

2. Høringssvarene

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Retten i Grønland, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Procesbevillingsnævnet, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Energistyrelsen og Statsforvaltningen har ingen bemærkninger til udkastet.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at der tages skridt til en modernisering af lovgivningen på området.

Koomunerqarfik Sermersooq oplyser, at man ikke har taget politisk stilling til høringen endnu.

Dansk Journalistforbund, IMAK og KANUKOKA anbefaler at lade udstedelsen af anordningen afvente eventuelle ændringer af offentlighedsloven som følge af den kommende evaluering heraf.

Justitsministeriet finder ikke, at ikraftsættelse af den gældende offentlighedslov bør afvente den evaluering, der skal foretages af loven. Det er således efter ministeriets opfattelse vigtigt at sikre, at der snarest muligt skabes en ensartet retstilstand for rigsmyndighedernes behandling af aktindsigtssager. Når den nævnte evaluering er afsluttet, vil ministeriet tage stilling til spørgsmålet om ikraftsættelse for grønlandske sager af de ændringer af offentlighedsloven, som evalueringen måtte give anledning til.

Akademikernes Centralorganisation, Den Kristne Produktionskomité, DILEM, S.I.K., Grønlands Erhverv og Retspolitisk Forening har afgivet bemærkninger, som ikke umiddelbart ses at vedrøre udformningen af udkastet til anordning, men nærmere vedrører udformningen af den bagvedliggende offentlighedslov. Visse af de nævnte høringsparter henviser i den forbindelse til de høringssvar, de har afgivet i forbindelse med behandlingen af lovforslaget til den nu gældende offentlighedslov.

Det bemærkes hertil, at det følger af offentlighedslovens § 43, at loven kan sættes i kraft med de ændringer, som grønlandske (og færøske) forhold tilsiger. Det er således ikke muligt ved kongelig anordning at fravige loven, hvis ændringerne ikke begrundes i sådanne forhold, men alene er begrundet i, at der ønskes en anden retstilstand end den, loven foreskriver.

Digitaliseringsstyrelsen i Grønland bemærker navnlig, at den ikke finder, at der er taget stilling til det særlige forhold mellem Grønland og Danmark. Digitaliseringsstyrelsen i Grønland oplyser i den forbindelse, at man savner en bestemmelse i udkastet til anordning, som undtager udveksling af dokumenter mv. mellem Grønlands Selvstyre, KANUKOKA og de grønlandske kommuner til brug for deres forhandlinger med rigsmyndighederne.

Det bemærkes, at udkastet til anordning alene vedrører rigsmyndighedernes behandling af grønlandske sager. Spørgsmålet om undtagelse fra aktindsigt af dokumenter mv., som udveksles mellem Grønlands Selvstyre,

KANUKOKA og de grønlandske kommuner, er således ikke reguleret i udkastet.

Politimesteren i Grønland anfører, at han har betænkeligheder ved sagsbehandlingsfristerne i udkastet til anordning. Politimesteren i Grønland er således af den opfattelse, at politiet vil få svært ved at overholde de angivne frister grundet sproglige og geografiske forhold. Politimesteren i Grønland anbefaler på den baggrund, at tidsfristerne i udkastets § 36, stk. 2, og § 37, stk. 2, fastsættes til 14 arbejdsdage, og at fristen i § 39 fastsættes til 30 arbejdsdage.

Det bemærkes hertil, at tidsfristen i udkastet til anordning ikke afviger væsentligt fra de gældende frister. Efter § 16 i den gældende anordning skal myndigheden snarest afgøre, om der kan meddeles aktindsigt, og senest 10 kalenderdage efter modtagelsen af anmodning om aktindsigt skal myndigheden underrette den begærende om årsagen til fristoverskridelsen samt oplyse en forventet tidsfrist. Efter § 36, stk. 2, i udkastet til anordning skal myndigheden snarest afgøre, om en ansøgning om aktindsigt kan imødekommes. Myndigheden skal færdigbehandle en anmodning om aktindsigt inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. Den, der har anmodet om aktindsigt, skal i givet fald underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

Justitsministeriet er i øvrigt opmærksom på, at forudsætningerne for de enkelte rigsmyndigheders overholdelse af de angivne tidsfrister er forskellige, men det er ministeriets opfattelse, at det ville være uhensigtsmæssigt og i modstrid med ønsket om en ensartet retstilstand at ændre tidsfristerne for sager vedrørende grønlandske forhold.

KANUKOKA bemærker, at det bør overvejes, om § 25 og § 29, stk. 1, i udkastet bør sættes i kraft, da KL og Danske Regioner ikke er omfattet af anordningens anvendelsesområde.

Bestemmelsen i § 25 (og § 29, stk. 1, der henviser til § 25) i udkastet til anordning, som vedrører udveksling af dokumenter mellem KL, Danske regioner og deres medlemmer (dvs. regioner og kommuner), er medtaget, da regioner og kommuner i offentlighedslovens forstand er omfattet af begrebet rigsmyndigheder.

KANUKOKA finder det endvidere betænkeligt, at udkastet til anordning omfatter kommunale dokumenter mv., da det dermed efter KANUKOKA's opfattelse også vil omfatte grønlandske kommuners dokumenter. Det anføres endvidere, at begrebet "rigsmyndigheder" må forstås som statslige danske myndigheder i Grønland eller Danmark, og at sager vedrørende Grønland, som er eller har været under behandling af en dansk kommune eller en dansk region, ikke omfattes af ordningen.

Det bemærkes, at udkastet til anordning vedrører rigsmyndigheders behandling af grønlandske sager. Rigsmyndigheder omfatter i denne sammenhæng både statslige myndigheder og danske regioner og kommuner. Det omfatter derimod ikke grønlandske kommuner.

KANUKOKA bemærker endvidere, at det giver anledning til tvivl, hvilken selvstændig betydning § 18 i udkastet til anordning om Offentlighedsportalen vil få for Grønland.

Det kan oplyses, at bestemmelsen indebærer, at Offentlighedsportalen (www.offentlighedsportalen.dk), som indeholder information om lovgivning mv. om aktindsigt, også vil skulle indeholde sådan information for så vidt angår aktindsigt omfattet af udkastet til anordning.

KANUKOKA ønsker det endelig afklaret, hvorvidt statens myndigheder i Grønland kan begrænse retten til aktindsigt som følge af EU-retlige forpligtelser.

Det bemærkes, at udkastet til anordning vedrører rigsmyndigheders behandling af grønlandske sager, og at eventuelle EU-retlige forpligtelser, der måtte påhvile rigsmyndighederne, også vil gælde i den forbindelse.